

Toekomstbestendige Heuvelrug Gooi en Vechtstreek 2100

Plan van Aanpak '25-'27: fase 2, doorkijk fase 3
(product D)

3-2-2026

Colofon

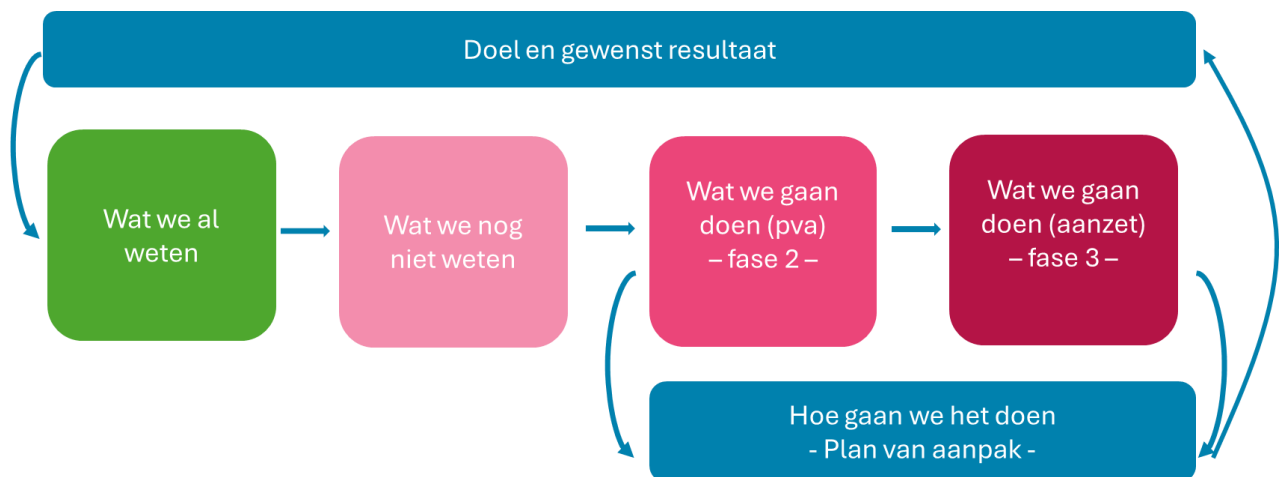
Auteur(s): Welmoed Visser, Saskia Hommes
Opdrachtgever: Regio Gooi en Vechtstreek
Projectnummer: 2025194
Datum: 3-2-2026
Versie: definitief

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Doel en gewenst resultaat	3
1.2	Wat we al weten en wat nog niet	4
1.3	Fase 2 en 3: Hoe we het gaan doen	5
2	Fase 2: Wat gaan we doen	8
2.1	Doel fase 2	8
2.2	Stap 1: Aanvullen ontbrekende kennis	8
2.3	Stap 2: Iteratief proces richting inzicht in invloedsfactoren, kansen en bedreigingen	10
2.4	Stap 3: Uitwerken ontwikkelpaden en oplossingsrichtingen	11
3	Doorkijk Fase 3 en verder	14
3.1	Doel fase 3	14
3.2	Stappen fase 3	14
4	Organisatie: fase 2, met doorkijk naar fase 3	16
4.1	Stakeholders	16
4.2	Rollen en verantwoordelijkheden	16
4.3	Inzet externe expertise	18
4.4	Planning fase 2 en doorkijk naar fase 3	19
4.5	Financiële kaders en inzet partners	19
5	Risico's	21
5.1	Bestaande context en kaders	21
5.2	Inzet projectpartners en stakeholders	21
5.3	Afstemming, draagvlak en bestuurlijke dynamiek	21
6	Communicatie	22
6.1	Communicatiekalender	22
6.2	Doelgroepen	22
6.3	Communicatiedoelen 2026	22
6.4	Concrete acties in 2026	22

1 Inleiding

Deze inleiding schets op beknopte wijze de stand van zaken van het project Toekomstbestendige Heuvelrug Gooi en Vechtstreek (THGV) '25-27 en welke stappen worden voorzien voor het vervolg (zie figuur 1). De uitwerking voor fase 2 biedt een verdieping op het in juli 2025 vastgestelde Plan van Aanpak, waarmee dit een concretere uitwerking van de verschillende voorgenomen activiteiten krijgt in de periode 2026 en 2027. De hoofdstukken 2 t/m 5 van voorliggend document omvat de uitwerking voor deze vervolgstappen en daarmee de kern van het Plan van Aanpak.

Figuur 1: project THGV in ontwikkeling

1.1 Doel en gewenst resultaat

Doel project Toekomstbestendige Heuvelrug Gooi en Vechtstreek

Het doel van het project Toekomstbestendige Heuvelrug Gooi en Vechtstreek (THGV) is om in 2100 een veilig en leefbaar gebied te hebben, voor mens en dier, aangepast aan de veranderingen die op het gebied afkomen zoals toenemende weersextremen en verdergaande verstedelijking. Ofwel een maatschappelijke opgave.

Gewenst resultaat in 2027

Deze maatschappelijke opgave vraagt om inzicht in wenselijk toekomstbeeld(en) om tot een nieuwe balans te komen tussen water, bodem en landgebruik. Het gewenste resultaat is een strategisch kader dat niet alleen richting geeft aan 2050 en 2100, maar ook concrete handelingsperspectieven biedt voor de komende jaren en ruimte laat voor bijsturing waar nodig. Dit kader kent de vorm van een adaptief werkprogramma. Dit adaptief werkprogramma, (uit)gedragen door regiopartijen, voor de beïnvloeding van ruimtelijke trajecten in het gebied.

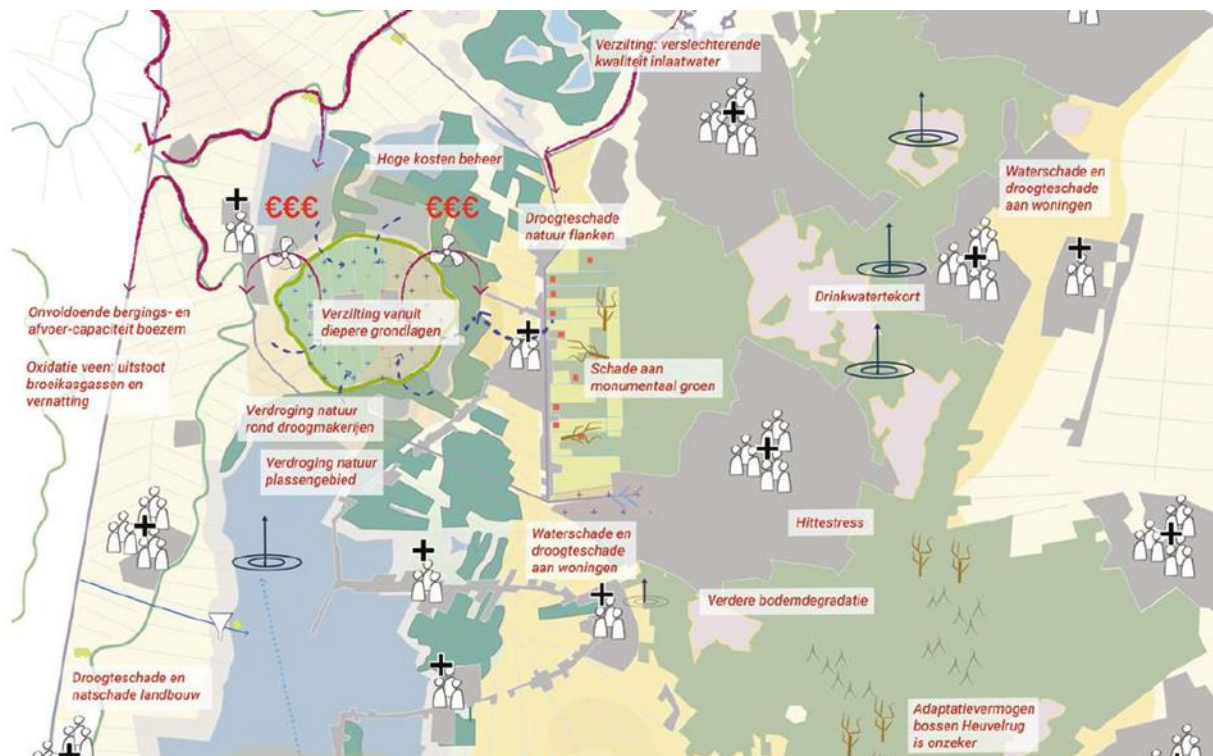
Doelstelling vanaf 2027

Alle ruimtelijke trajecten dragen bij aan de ontwikkeling van een toekomstbestendig leefbaar gebied.

1.2 Wat we al weten en wat nog niet

Aanleiding project THGV

Het water- en bodemsysteem van de Heuvelrug in de regio Gooi en Vechtstreek staat onder druk door een combinatie van klimaatverandering, bodemdaling, afnemende biodiversiteit en verstedelijking. Het huidige landgebruik sluit onvoldoende aan op de natuurlijke ondergrond en het watersysteem, wat leidt tot problemen met waterkwaliteit en -beschikbaarheid voor natuur, landbouw, stedelijke functies en drinkwater (zie figuur 2 voor uitsnede opgavekaart 2100).

Figuur 2: Uitsnede opgavekaart van het toekomstbeeld 'Referentiesituatie 2100' met daarop de belangrijkste knelpunten aangegeven die ontstaan (Ontwerpend Onderzoek en handelingsperspectief, H+N+S en Hydrologic, 7 juni 2023).

Wat we al weten

[Het voorafgaand ontwerpend onderzoek](#) (2022-2023) naar de toekomstbestendigheid van het bodem- en watersysteem voor het gebied leverde de volgende inzichten en resultaten op:

- Een eerste beeld van de (toekomstige) opgaven water- en bodemsysteem en gebruiksfuncties.
- Uitgangspunten voor een toekomstbestendige regio:
 - Versterken natuurlijke processen, en waar nodig aanvullend technische oplossingen;
 - Water- en bodemsysteem in balans met landgebruik;
 - Minder afhankelijk van hoofdwatersysteem voor aan- en afvoer.
- Eerste uitwerking van een handelingsperspectief toekomstbestendige regio.

Wat we nog niet weten

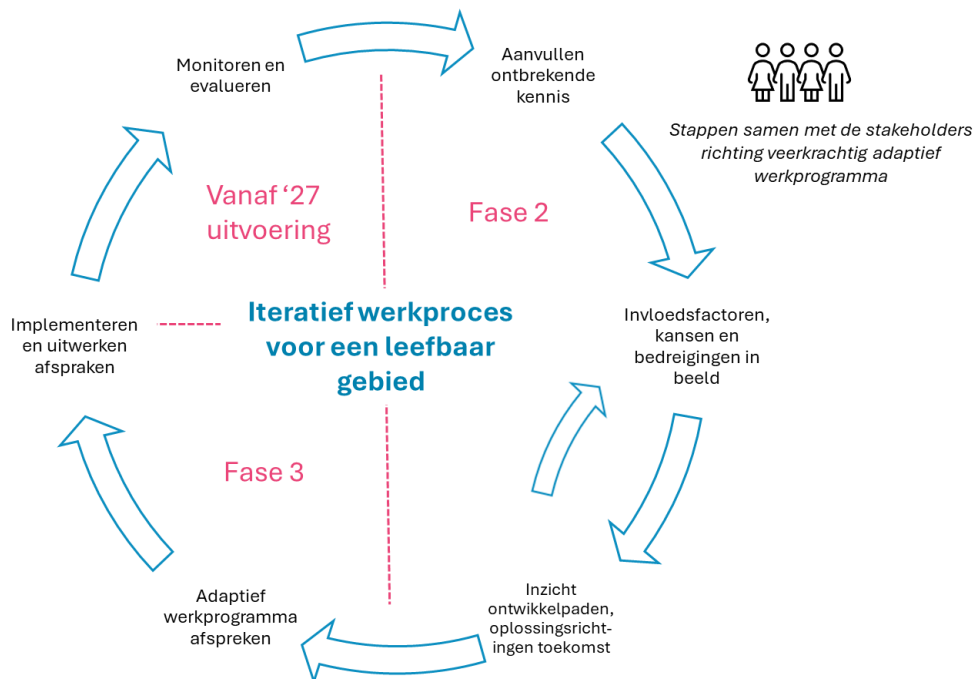
Aan het einde van het ontwerpende onderzoek hebben we als kernteampartners geconstateerd dat nog niet alle kennis beschikbaar is en dat verdieping nodig is om tot het gewenste eindresultaat te komen (fase 2). Het betreft samengevat ontbrekende beelden van opgaven water- en bodemsysteem en

gebruiksfuncties, inzicht in wat nodig is om ruimtelijke trajecten te beïnvloeden om overeenstemming te krijgen hoe tot een toekomstig leefbaar gebied te komen of te blijven. Deze uitwerking vindt plaats in de aanstaande projectfase(n). We voeren nu in fase 1 de verkenning uit om het draagvlak voor het project bij stakeholders te onderzoeken en onderzoeken we de sociaaleconomische effecten van de referentiesituatie 2100 ('niets doen') uit, conform fase 1 'Verkennen' uit het Plan van Aanpak 2025 (d.d. 10-7-2025).

1.3 Fase 2 en 3: Hoe we het gaan doen

Doel plan van aanpak THGV '25-'27

Voorliggend plan van aanpak beschrijft 'Hoe we het gaan doen'. Het doel voor fase 2 is het zetten van de eerste stappen richting het uiteindelijke gewenste resultaat van een adaptief werkprogramma (figuur 3).

Figuur 3: Iteratief werkproces om te komen tot een adaptief werkprogramma THGV

Het plan van aanpak wordt de 1^e helft februari 2026 opgeleverd aan het bestuurlijk overleg THGV. In fase 2 is voorzien dat voor de uitwerking van fase 3 aanvullend een besluit over de te nemen vervolgstappen aan het MT/bestuur wordt gevraagd. Het plan van aanpak beschrijft wat er gedaan moet worden, hoe dit georganiseerd wordt en welke randvoorwaarden daarbij van belang zijn. Onderstaand. In de daaropvolgende opsomming staan de uit te voeren activiteiten van fase 2, met een doorkijk naar de activiteiten van fase 3.

Fase 2: kennis en verdieping

In deze fase, tevens kern van het Plan van aanpak, werkt het kernteam met de gebiedspartners aan:

- **Het aanvullen van ontbrekende kennis** over gebruiksfuncties en verdiepend onderzoek naar de (toekomstige) opgaven van het water- en bodemsysteem.

- **Inzicht in de invloed van veranderende autonome ontwikkelingen** op de leefbaarheid van het gebied, zoals klimaatverandering en verstedelijking. Dit heeft impact op het water- en bodemsysteem en andere functies in het gebied, zoals natuur, wonen, landbouw, drinkwater en economie, wat de leefbaarheid van het gebied aantast. Hieruit volgen **kansen en bedreigingen** voor de leefbaarheid van het gebied. Deze analyse noemen we in dit onderzoek de impactanalyse.
- De toekomst is onzeker. Autonome ontwikkelingen kunnen zich binnen een brede bandbreedte bewegen: van ingrijpende klimaatveranderingen tot beperkte, en van sterke bevolkingsgroei tot een gematigde ontwikkeling. In samenhang met de kansen en bedreigingen uit de impactanalyse leidt dit tot verschillende **mogelijke ontwikkelpaden** en **oplossingsrichtingen** die sturing geven aan de transformatie naar een toekomstbestendig en leefbaar gebied.
- Deze oplossingsrichtingen vragen om **keuzes van de gebiedspartners** om de leefbaarheid van het gebied te behouden. Tegelijkertijd kunnen gebiedspartners deze keuzes als zeer ongemakkelijk ervaren, vanwege de grote impact op functies, belangen en ontwikkelingen in het gebied. Het voorbereiden en realiseren van dergelijke keuzes kost tijd; bij keuzes met grote impact kan dit proces tientallen jaren in beslag nemen.
- Organiseren van **kennisdeling** en het opbouwen en **bestendigen van commitment** tussen de gebiedspartners

Het in beeld brengen en analyseren van effecten en de impact ervan en het vertalen daarvan naar samenhangende ontwikkelpaden is een iteratief en lerend proces. Daarbij is het logisch dat niet één lineair ontwikkelpad bestaat, maar dat verschillende keuzes kunnen leiden tot uiteenlopende uitkomsten. De toekomst laat zich immers niet exact voorspellen; we kunnen slechts toekomstbeelden verkennen op basis van zichtbare trends en onzekerheden, zoals klimaatverandering, demografische ontwikkelingen, economische groei of stagnatie en maatschappelijke veranderingen

Afhankelijk van hoe deze ontwikkelingen zich ontploegen, ontstaan meerdere mogelijke ontwikkelpaden voor een gebied. Door deze paden integraal en in samenhang te verkennen, ontstaat ruimte om te sturen op veerkracht en toekomstbestendigheid. Dit maakt het mogelijk om onzekerheden expliciet mee te nemen, lock-ins te vermijden en bewust ruimte te laten om beslissingen in de tijd bij te stellen. Zo ontstaat een adaptief werkprogramma, dat gericht is op handelingsperspectief in het heden en flexibiliteit voor de toekomst.

Fase 3: eindresultaat en vervolg

Tot slot, biedt dit plan van aanpak, aan de hand van de volgende stappen, een doorkijk naar wat nodig is voor fase 3:

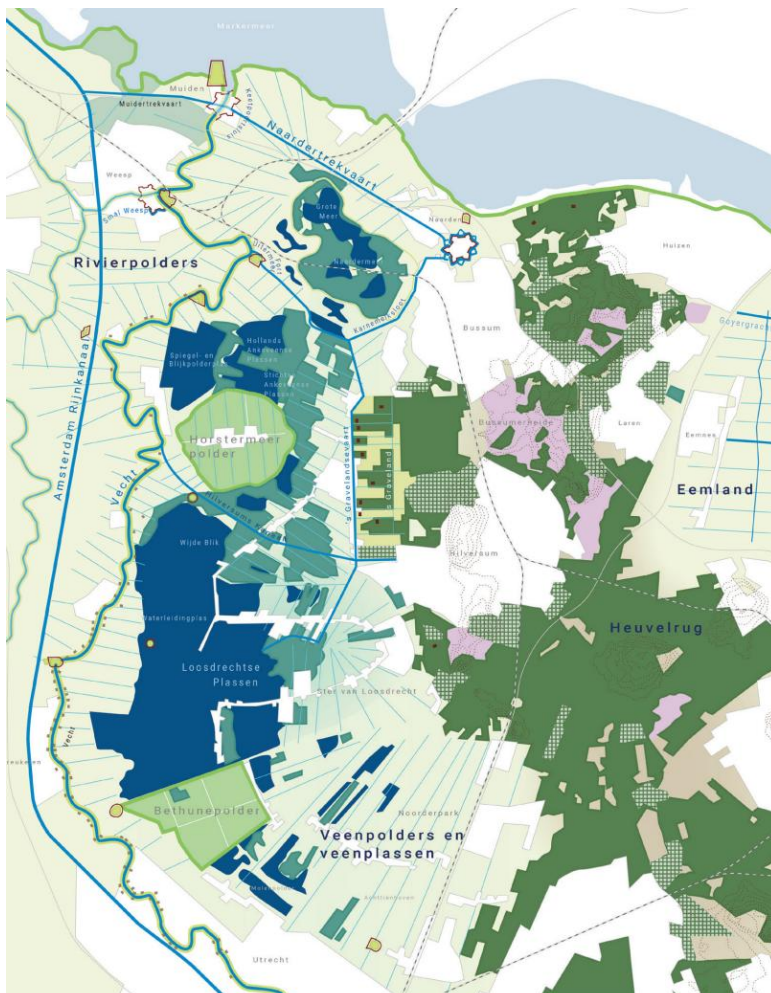
- **Waterpas:** Het **bepalen van de vorm en inhoud van het eindproduct van THGV '25–'27**, op basis van de uitkomsten van fase 2 en in overleg met de gebiedspartners.
- **Afronden en implementatie project vervolg THGV:** Het voorbereiden van de besluitvorming door het BO THGV over het eindproduct van THGV 2025–2027, inclusief een voorstel voor een adaptief werkproces voor de implementatie van THGV.

Samenwerking met gebiedspartners

Net als in het eerdere traject, het Ontwerpend onderzoek, is de samenwerking, inhoudelijke inbreng en betrokkenheid van de gebiedspartners van grote waarde. De inbreng van ieders verschillende perspectieven in iedere stap van het adaptieve proces (te beginnen bij de opgave) is essentieel voor dit gezamenlijke proces en het eindresultaat.

Gebiedsafbakening

Voor de oriëntatie is in figuur 4 een kaart opgenomen van het onderzoeksgebied met daarop de landschapstypering. Er is niet een harde grens is getrokken rond het onderzoeksgebied. Aan de noordzijde (Gooimeer) en westzijde (Amsterdamrijnkanaal) is deze duidelijker dan aan de zuidzijde (overgang naar Noorderpark) en oostzijde (richting de Laagte van Pijnburg).

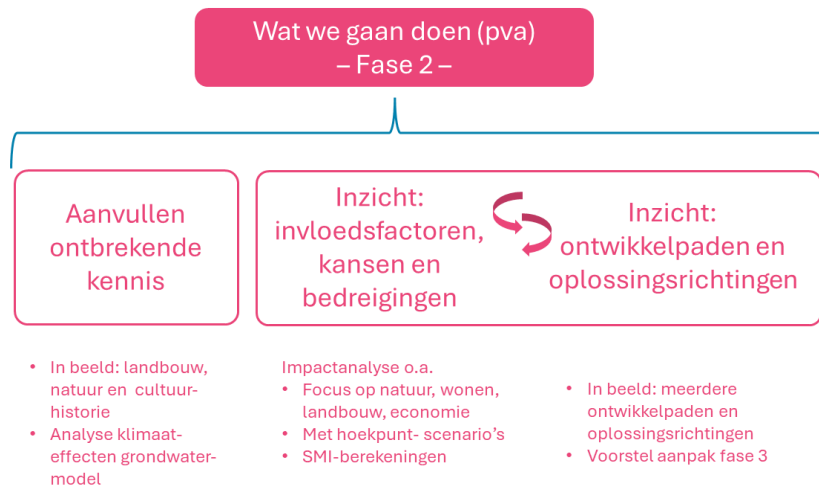

Figuur 4: Landschapstypering van de Heuvelrug, Gooi en Vechtstreek (Ontwerpend Onderzoek en handelingsperspectief, H+N+5 en Hydrologic, 7 juni 2023).

2 Fase 2: Wat gaan we doen

2.1 Doel fase 2

De aanpak voor fase 2 bestaat uit drie samenhangende stappen waarbij we uitgaan van een iteratief werkproces voor stap 2 en 3. In figuur 5 is dit schematisch weergegeven.

Figuur 5: Stappen fase 2

2.2 Stap 1: Aanvullen ontbrekende kennis

Als onderdeel van fase 1 is een reeks verkennende gesprekken gevoerd met betrokken gemeenten, provincies, natuur- en landbouworganisaties. Het doel hiervan was om het draagvlak voor de resultaten uit het Ontwerpend Onderzoek en het volproces (fase 2) te verifiëren. Hieruit is gebleken dat er draagvlak is voor het vervolg mits bepaalde feiten en inzichten over de huidige situatie aangevuld worden. Dit is niet alleen belangrijk voor de inhoudelijke analyses maar randvoorwaardelijk voor het draagvlak en commitment aan het vervolgproces. Deze aanvullende analyses richten zich op landbouw, natuur en cultuurhistorie en hoe die zich verhouden tot het bodem- en watersysteem. Daarnaast is er nog behoefte aan kennis over de klimaateffecten op grondwaterstanden.

Landbouw

Uit de verkennende gesprekken, blijkt dat een nadere uitwerking nodig is om op deelgebiedsniveau de stand van de (veenweide)landbouw en de diversiteit hiervan scherper in beeld te krijgen. Het volgende wordt in beeld gebracht:

- Type bedrijven (melkveehouderij, akkerbouw, gemengd), intensief of extensief en welke maatregelen al zijn genomen of gepland in het kader van toekomstbestendigheid.
- Nevenactiviteiten zoals verbreding, recreatie of natuurbeheer, die van invloed zijn op de ontwikkelruimte.
- Verschillende perspectieven: jonge en oudere agrariërs, intensief-extensief- biologisch
- Bodem- en watersysteem kenmerken op deelgebiedsniveau, omdat de ondergrond bepalend is voor bedrijfsvoering en de effecten van keuzes, kansen en bedreigingen. Hierbij kijken we onder andere naar variatie in opbouw, grondwaterstanden, waterkwaliteit en verdamping.

Er wordt gezocht naar een abstractieniveau dat past bij THGV: niet door in te zoomen op het detailniveau van polders, maar door generieke typering, kenmerken en relaties uit te werken.

Natuur

Onder het thema natuur is om aanvullende inzichten gevraagd met betrekking tot bestaande natuur, de biodiversiteit en bosbrandrisico's. Dit ondervangen we door het maken van (aanvullende) kaartbeelden van de bestaande natuurgebieden, aanwezige natuurdoeltypen en indien beschikbaar de huidige staat van de natuur en biodiversiteit. In samenwerking met de relevante gebiedspartners wordt ook een kaart opgesteld van de bosbrandrisico's. Beide thema-kaarten worden voorzien van een overzicht van de belangrijkste invloedsfactoren. Klimaatverandering, verdroging en stikstofproblematiek zorgen bijvoorbeeld voor een exponentiële toename van het risico op (onbeheersbare) natuurbranden, met name op de zandgronden van het Gooi en de veengronden in de Vechtstreek. Dit vormt een groot gevaar gezien de verwevenheid van natuur en verstedelijking in het gebied. Kennis van deze invloedsfactoren nemen we mee in het adaptieve proces in fase 2.

Cultuurhistorie

Een waardevolle toevoeging voor de analyses in fase 2 is een goed inzicht in de cultuurhistorie van het gebied. Er worden daarom aanvullend kaartbeelden gemaakt van waardevolle cultuurhistorische landschappen, landgoederen, monumenten en eventuele aanvullende historische waarden. Deze aanvullende gebiedskennis draagt bij aan een breder draagvlak voor behoud, ontwikkeling en integratie van historische waarden in ruimtelijke keuzes.

Hydrologisch onderzoek

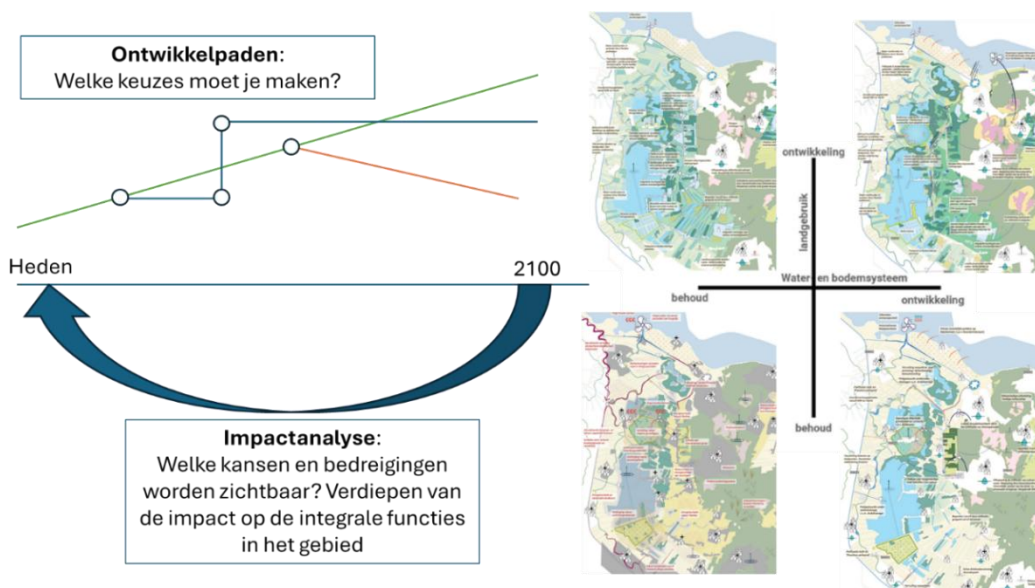
Dit onderzoek betreft het doorrekenen van de effecten van klimaatverandering op grondwaterstanden en kwelstromen. Dit onderdeel was initieel voorzien in fase 1, maar is door inzichten uit de interviews opgeschoven naar fase 2. Vanuit verschillende partijen is een wens geuit om soortgelijk onderzoek te doen. Dit onderzoek zal parallel doorlopen naast stap 2. Hoe en door wie dit onderzoek wordt uitgevoerd, wordt op dit moment uitgezocht.

Activiteit	Trekker	Samen met/expertise van
In beeld: landbouw	Kernteam	LTO-Noord G, V en A-streek, collectieven, AJK GV-streek, AKOE, waterschap AGV en Provincie Noord-Holland
In beeld: natuur	Kernteam	Natuurmomenten, GNR, provincie Noord-Holland en Utrecht, waterschap AGV
In beeld: cultuurhistorie	Kernteam	Geopark Utrechtse Heuvelrug, Unesco gemeenten GV, provincie Noord-Holland, landgoedeigenaren en TBO's
Hydrologisch onderzoek – 'Doorrekening klimaatverandering op grondwatermodellen'	Externe partij	Kernteam, provincie Noord-Holland en Utrecht, drinkwaterbedrijven en Waterschap AGV

2.3 Stap 2: Iteratief proces richting inzicht in invloedsfactoren, kansen en bedreigingen

Stap 2 (en ook later stap 3) worden middels een iteratief werkproces uitgevoerd, waarbij in de eerste ronde zoveel als mogelijk 'boven tafel' komt en daarna ruimte is voor aanscherping in een tweede of derde ronde.

Stap 2 heeft als doel inzichtelijk te maken welke kansen, bedreigingen en effecten veranderingen in het water- en bodemsysteem hebben op de leefbaarheid van het gebied en de functies natuur, wonen, landbouw en economie. De analyse bouwt voort op de resultaten van fase 1 en beschouwt drie toekomstbeelden ten opzichte van de referentie situatie (vier kwadranten, zie figuur 6) uit het ontwerpend onderzoek, zodat effecten van verschillende keuzes en het risico van niets doen goed vergelijkbaar worden. Daarbij rekening houdend dat er nog verschillende scenario's zijn in bijvoorbeeld de mate van klimaatverandering en verstedelijking. Door deze impactanalyse gestructureerd en toetsbaar uit te voeren, ontstaan variabelen die dienen als input voor het uitwerken van verschillende ontwikkelpaden en oplossingsrichtingen. Er worden vijf samenhangende activiteiten voorzien, waarin analyse, verdieping, betrokkenheid van stakeholders en borging van resultaten stapsgewijs samenkomen.

Figuur 6: Schematische weergave toekomstbeelden, impactanalyse en ontwikkelpaden

1. Start, draagvlak en afbakening

1) Toetsen van het draagvlak voor de kennisbasis voor de referentiefase uit het ontwerpend onderzoek en het aanvullend onderzoek uit stap 1 bij het kernteam en de eerste ring van stakeholders (zie hoofdstuk 3). Dit markeert een duidelijk startmoment voor de impactanalyse. 2) Vaststellen van de reikwijdte: focus op de thema's natuur, wonen, landbouw en economie, de bijbehorende variabelen, bepalen van de stappen in de tijd en de afbakening van toekomstbeelden (vier kwadranten), met ruimte voor de opdrachtnemer om te adviseren over aanpak en vorm. Inclusief een werksessie met genoemde stakeholders.

2. Methodische analyse

De opdrachtnemer voert de vastgestelde methodiek en vorm van de impactanalyse uit, inclusief het overeengekomen detailniveau. Daarbij wordt aantoonbaar aangesloten op de aanpak en inzichten uit fase

1, waarin Decisio de sociaal-economische impact van de referentiesituatie 2100 in beeld heeft gebracht (voortzetting van huidig beleid bij toenemende klimaatverandering en verstedelijking). De analyse bouwt hierop voort en hanteert de methodiek van Brede Welvaart om maatschappelijke effecten integraal inzichtelijk te maken, inclusief financiële consequenties. Tevens wordt gewerkt volgens de Theory of Change, waarmee de samenhang tussen interventies, tussentijdse effecten en beoogde maatschappelijke doelen expliciet wordt gemaakt.

De opdrachtnemer brengt per toekomstbeeld de effecten van veranderingen in het water- en bodemsysteem op de leefomgeving systematisch in kaart. Per thema worden kansen, bedreigingen en risico's, zowel bij voortzetting van huidig beleid als bij beleidswijzigingen, SMART uitgewerkt. Daarbij wordt expliciet gekeken naar de doorwerking op deelgebieden, functies en leefbaarheid. Onderdeel van deze stap is een sociaal economische effect analyse (SEEA), waarmee de consequenties voor verschillende groepen en belangen inzichtelijk en vergelijkbaar worden gemaakt.

3. Verdieping en gezamenlijke duiding

In deze stap wordt de analyse verdiept en gezamenlijk geduid via één of meerdere gerichte werksessies met gebiedspartners (kernteam en eerste ring) en inhoudelijke experts. In deze sessies worden de belangrijkste opgaven, onderliggende aannames en samenhangen expliciet gemaakt en waar nodig aangescherpt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van onderzoek uitgevoerd naar cruciale ontwikkelfactoren, zoals demografische trends, bestuurlijke randvoorwaarden en relevante beleidsontwikkelingen. Bestaande kennis en inzichten uit lopende en afgeronde programma's worden actief benut om overlap te voorkomen en voort te bouwen op eerder werk. Op basis van deze verdieping worden knikpunten geïdentificeerd die richtinggevend zijn voor het formuleren mogelijke ontwikkelpaden.

4. Afronding, vastlegging en terugkoppeling

1) Afronden van de impactanalyse en vastleggen van de resultaten in toegankelijke teksten en visualisaties. Het resultaat betreft een spreekwoordelijke bouwstenenkist om in stap 3 uit te putten. 2) Delen van de uitkomsten met stakeholders, bijvoorbeeld in een gebiedsatelier, en benutten van de impactanalyse als inhoudelijke bouwsteen voor het opstellen van de ontwikkelpaden in het vervolg van fase 2.

Activiteit	Trekker	Samen met/expertise van
Aanbestedingsproces	Kernteam	
Uitvoering fase 2, stap 2	Externe partij	Kernteam en 1 ^e en 2 ^e ring

2.4 Stap 3: Uitwerken ontwikkelpaden en oplossingsrichtingen

Afhankelijk van hoe ontwikkelingen binnen de scenario's zich ontvouwen, ontstaan meerdere mogelijke ontwikkelpaden voor een gebied. Door deze paden integraal en in samenhang te verkennen, ontstaat ruimte om te sturen op veerkracht en toekomstbestendigheid. Ontwikkelpaden zijn samenhangende reeksen van ruimtelijke veranderingen als gevolg van keuzes en maatregelen in bijvoorbeeld het watersysteem, bedrijfsvoering landbouw, natuurbeleid of andere inrichtingskeuzes die richting geven aan de transformatie naar een toekomstbestendig en leefbaar gebied. Door meerdere ontwikkelpaden naast

elkaar te ontwikkelen, ontstaat inzicht in verschillende mogelijke routes naar brede mogelijke toekomsten, met bijbehorende keuzes, effecten en moment waarop bijsturing nodig is. Dit vergroot de bestuurlijke handelingsruimte en de veerkracht om in te spelen op onzekerheden en veranderende omstandigheden. Deze ontwikkelpaden en oplossingsrichtingen geven inzicht in verschillende mogelijkheden om het Heuvelrug regio Gooi en Vechtstreekgebied leefbaar te houden en vormen het kader voor de te maken bestuurlijke keuzes op korte en lange termijn (fase 3, hoofdstuk 3).

Het uitwerken van ontwikkelpaden en oplossingsrichtingen is nadrukkelijk een gezamenlijk leer- en ontwerpproces, waarin de lange termijn (tot 2100), verschillende schaalniveaus en de samenhang tussen functies en systemen centraal staan. Door vanuit de toekomst terug te redeneren naar het heden, ontstaat ruimte om los te komen van bestaande structuren, regels en vanzelfsprekendheden en om nieuwe perspectieven te verkennen.

Het uitwerken van ontwikkelpaden is onderdeel van de uitbesteding aan de externe partij. De opdrachtnemer vervult een faciliterende en analytische rol: het structureren van inzichten uit de impactanalyse, het organiseren van co-creatie met projectpartners en stakeholders, en het vertalen van deze inzichten naar heldere, vergelijkbare en bestuurlijk bruikbare ontwikkelpaden. Dit proces is uitgewerkt in een aantal samenhangende fasen, die hieronder worden toegelicht.

1. Kadering en start

Bepalen van scope, uitgangspunten en werkafspraken in afstemming met de opdrachtgever. Vaststellen wat onder een leefbaar gebied wordt verstaan en welke prestaties daarbij horen. Afstemmen van de aanpak en betrokkenheid van projectpartners en stakeholders.

2. Analyse en ordening

In deze stap worden de bouwstenen uit de impactanalyse systematisch geanalyseerd, geordend en vertaald naar mogelijke ontwikkelpaden. Dit gebeurt door knelpunten, kansen, bedreigingen en relevante ontwikkelfactoren (zoals klimaat, water- en bodemsysteem, demografie, economie en bestuurlijke context) te positioneren op een tijdspad richting 2100. Daarbij wordt expliciet gekeken naar onderlinge samenhang, afhankelijkheden en timing.

Het uitwerken van ontwikkelpaden staat hierbij centraal en betreft het construeren van samenhangende reeksen routes die richting geven aan de transformatie naar een toekomstbestendig en leefbaar gebied. Binnen dit proces worden cruciale knippunten, kantelmomenten en beslismomenten geïdentificeerd: momenten waarop keuzes bepalend zijn voor het vervolg en waarop alternatieve richtingen mogelijk worden of juist wegvallen. In deze fase kan blijken dat bepaalde bouwstenen niet wenselijk, niet haalbaar of te ambitieus zijn; deze worden beargumenteerd afgevalen of geparkeerd. Het resultaat is een gestructureerd overzicht van robuuste en onderscheidende richtingen die als basis dienen voor verdere uitwerking.

3. Co-creatie ontwikkelpaden

Op basis van de geordende analyse worden in één of meerdere werksessies samen met projectpartners

en relevante stakeholders meerdere ontwikkelpaden uitgewerkt. In deze co-creatieve setting worden de mogelijke paden verdiept door concrete keuzes expliciet te maken, volgordes van oplossingen te bepalen en alternatieven te verkennen. Per ontwikkelpad wordt inzichtelijk gemaakt welke oplossingen, beleidskeuzes en ruimtelijke ingrepen op welk moment nodig zijn, en welke consequenties dit heeft voor verschillende functies en gebruikers van het gebied. De ontwikkelpaden worden integraal besproken en getoetst op interne samenhang, ruimtelijke haalbaarheid en hun bijdrage aan een veilig, leefbaar en toekomstbestendig gebied. Deze stap dient tevens om draagvlak te verkennen en gezamenlijke taal en begrip te ontwikkelen ten aanzien van de verschillende strategische richtingen.

4. Verfijning en vergelijking

In deze fase worden de ontwikkelpaden verder geconcretiseerd en aangescherpt. Per ontwikkelpad worden de verwachte effecten, risico's en onzekerheden inzichtelijk gemaakt, waaronder effecten op leefbaarheidsprestaties, ruimtelijke kwaliteit en robuustheid van het systeem. Daarnaast wordt expliciet aandacht besteed aan de risico's van handelen versus niets doen, inclusief mogelijke lock-ins. Om bestuurlijke afweging mogelijk te maken, worden de ontwikkelpaden onderling vergelijkbaar gemaakt aan de hand van een set gemeenschappelijke criteria, uitgangspunten en visualisaties. Dit resulteert in een helder overzicht van verschillen, overeenkomsten en implicaties van de paden.

5. Vastlegging en besluitvoorbereiding

De uitgewerkte ontwikkelpaden worden vastgelegd in een samenhangende rapportage met toegankelijke teksten, schema's en visualisaties, gericht op zowel inhoudelijke verdieping als bestuurlijke leesbaarheid. Deze rapportage wordt gedeeld en besproken met stakeholders, bijvoorbeeld in de vorm van een gebiedsatelier of consultatieronde, om reflectie en herkenning te bevorderen. Parallel hieraan wordt een plan van aanpak opgesteld voor het bestuurlijke go/no-go-besluit voor fase 3. Dit plan bevat een doorkijk naar vervolgstappen, benodigde inzet, rolverdeling en randvoorwaarden voor verdere uitwerking en uitvoering, zodat bestuurders een goed onderbouwde en toekomstgerichte keuze kunnen maken.

Activiteit	Trekker	Samen met/expertise van
Uitvoering fase 2, stap 3	Externe partij	Kernteam en overige stakeholders (paragraaf 4.1)

3 Doorkijk Fase 3 en verder

3.1 Doel fase 3

Het gewenste resultaat is een strategisch kader dat niet alleen richting geeft aan 2050 en 2100, maar ook concrete handelingsperspectieven biedt voor de komende jaren en ruimte laat voor bijsturing waar nodig. Dit kader kent de vorm van een adaptief werkprogramma. Dit adaptief werkprogramma, (uit)gedragen door regiopartijen, voor de beïnvloeding van ruimtelijke trajecten in het gebied.

3.2 Stappen fase 3

Figuur 7 toont de twee parallel uit te werken stappen: het vullen van de Waterpas en het opstellen van een adaptief werkprogramma voor de toepassing en monitoring van de Waterpas en eventuele borging in ruimtelijke sporen en ondersteunend instrumentarium.

Figuur 7: Onderdelen fase 3

Vullen Waterpas

In deze stap wordt de vorm en inhoud van Waterpas als eindproduct van THGV 2025–2027 bepaald, op basis van de resultaten van fase 2. Samen met de gebiedspartners wordt vastgesteld welke ontwikkelpaden, ambities en keuzes worden opgenomen en welk abstractieniveau en type product Waterpas krijgt (bijvoorbeeld strategisch kader of adaptief programma). Daarbij wordt expliciet benoemd welke onderdelen vast liggen en waar ruimte blijft voor bijsturing. Het resultaat is een helder inhoudelijk kader voor THGV 2025–2027 dat richting geeft aan uitvoering en besluitvorming.

Adaptief werkprogramma

Het is raadzaam om na afronding van fase 3 ook gezamenlijk een vervolgproces af te spreken. Input hiervoor is een uitwerking van de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende gebiedspartners bij de toepassing van de ontwikkelpaden. Voor het vervolgproces valt te denken aan een vijfjaarlijkse cyclus, met bijbehorende adaptief werkprogramma gebaseerd op een lange-termijn koers met korte-termijn acties. Bijvoorbeeld door de toepassing van de ontwikkelpaden te borgen, de Waterpas te implementeren (wanneer welke boodschappen op welke tafel inbrengen) en activiteiten voor het

onderhouden van het netwerk te benoemen. Door deze activiteiten periodiek te monitoren en te herijken, blijft het proces adaptief en kan tijdig worden ingespeeld op nieuwe inzichten. Zo ontstaat een strategisch kader dat niet alleen richting geeft aan 2050 en 2100, maar ook concrete handelingsperspectieven biedt voor de komende jaren en ruimte laat voor bijsturing waar nodig.

Activiteit	Trekker	Samen met/expertise van
Uitvoering fase 3	Kernteam	1 ^e ring

4 Organisatie: fase 2, met doorkijk naar fase 3

4.1 Stakeholders

Fase 2 werkt net als tijdens het Ontwerpend Onderzoek met een kernteam en betrokken gebiedspartijen. In de aanvullende gespreksronde (fase 1) is opgehaald welke partijen van belang worden gezien zijn voor de verdere uitwerking. Er is daarbij onderscheid aangegeven tussen drie niveaus van betrokkenheid. Stakeholders zijn ingedeeld in een kernteam en een eerste en tweede ring van betrokkenheid en inbreng in het proces (tabel 1). Daarnaast zijn er ook bovenregionale en samenhangende programma's en trajecten waarmee afstemming plaatsvindt, zoals hieronder nader toegelicht.

Tabel 1: Indeling stakeholders fase 2 THGV '25-'27

	Kernteam	1e ring	2e ring
	Verantwoordelijk/Responsible	Raadplegen/Consulted RO=ruimtelijke ordening B=belang K=kennis	Informereren/ Informed
1	Regio Gooi en Vechtstreek	Hilversum (RO)	Defensie (RVB)
2	Waterschap AGV	Laren (RO)	Grote en verenigde landgoedeigenaren
3	PWN	Blaricum (RO)	Veiligheidsregio's
4	Vitens	Huizen (RO)	Visit Gooi & Vecht
5	Waternet	Wijdmeren (RO)	Plassenschap Loosdrecht e.o.
6	Provincie Noord-Holland	Gooise Meren (RO)	Staatsbosbeheer
7		Natuurmonumenten (B + K)	De Bilt
8		Goois Natuurreservaat (B + K)	Stichtse Vecht
9		LTO Noord G,V & A-streek (B + K)	Soest- Laagte van Pijnenburg
10		Agrarische collectieven (NHZ) (B + K)	Bewonersvereniging (Horstermeer)
11		Wij.land (K)	Ondernemersvereniging/ maatschappelijke organisaties (bv KvK)
12		Agrarisch Jongeren Contact Gooi en Vechtstreek (K)	Jachthaveneigenaren
13		Geopark Heuvelrug G&V (B + K)	Vallei en Veluwe
14		Provincie Utrecht (RO-gebied)	Agrarische collectieven (RVV, Eemland, Utrecht Oost)
15		HDSR (K)	Unesco
16		Collega's organisaties kernteam	Koepels overheid: IPO, VNG, UvW
17			Rijk
18			Agrarische Klankbordgroep Ondernemers Eemnes (AKOE)
19			Unesco
20			Financiële sector

4.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Tabel 2 toont op hoofdlijnen de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende stakeholdergroepen volgens het VERI-model: verantwoordelijk, eindverantwoordelijk, raadplegen en informeren.

Kernteam

Het kernteam bestaat uit medewerkers van Regio Gooi en Vechtstreek, Waterschap AGV, Vitens PWN Waternet (1 vertegenwoordiging), met nauw contact met provincie Noord-Holland. (Er wordt aan het kernteam deelgenomen uit de organisatie Regio Gooi en Vechtstreek; het gaat hier niet om deelname door de medewerkers van de verschillende Regiogemeenten). De genoemde organisaties zijn

ook de opdrachtgevers.

Het kernteam is verantwoordelijk voor de uitvoering van het project en voert de projectorganisatie. Denk aan opdracht/aanbestedingen, werksessies//gebiedsateliers, schrijven, strategie bepalen, voorbereiding bestuurlijke overleggen. Hierbij doet het kernteam voorstellen aan ambtelijk opdrachtgevers en bestuurders. Provincie Noord-Holland heeft een kleinere rol en zorgt vooral voor de integratie met programma's die bij provincie Noord-Holland lopen en de wisselwerking met (externe) projecten waarin provincie Noord-Holland actief is en de onderwerpen van THGV raken. Voor de versterking en ondersteuning van het kernteam wordt externe expertise aangetrokken (zie paragraaf 4.3).

Tabel 2: VERI-model (vertaling van het Engelse RACI) als hulpmiddel in het werkproces

VERI model (vertaling van het Engelse RACI)

Kernteam	
Verantwoordelijk/Responsible	Eindverantwoordelijk/Accountable
Verantwoordelijk voor uitvoering en afronding	Eindverantwoordelijk voor project
<i>Organiseert de activiteiten</i>	<i>Strategie</i>
<i>Stelt stukken op</i>	<i>Inhoudelijke resultaten</i>
<i>Betrekt eigen achterban en nodigt 1e en 2e ring uit</i>	<i>Proces van samenwerking</i>
<i>Borging en doorwerking kennis</i>	<i>Opdrachtverstrekking/financien/verantwoording</i>
1e ring	2e ring
Raadplegen/Consulted	Informereren/ Informed
Actief deelnemer in proces (kennis en expertise)	Belangenbehartiging / doorwerking werkproces
<i>Participeert in activiteiten w.o. werkateliers</i>	<i>Informereren, weten wat er gebeurt, voortgang en resultaten</i>
<i>Leverd input/advies, redigeert concepten</i>	<i>Aanwezig bij gebiedsateliers</i>
<i>Betrekt eigen achterban en motiveert ook 2e ring</i>	<i>Leest de ingekomen stukken, borging kennis en taken</i>
<i>Borging en doorwerking kennis</i>	<i>Koppelt project aan eigen/andere trajecten, doorwerking</i>

Ambtelijk opdrachtgevers samenwerkende partners (MT THGV)

De samenwerkende partijen zijn met een teamleider vertegenwoordigd in het MT THGV, dat fungeert als ambtelijk opdrachtgever voor het kernteam. Het MT THGV komt voorafgaand aan ieder bestuurlijk overleg THGV bij elkaar. Het MT THGV beoordeelt of de stukken die het kernteam heeft voorbereid door kunnen naar het BO THGV, adviseert het BO THGV over de go/no go momenten en neemt besluiten over de voorgestelde inzet van capaciteit en budget voor iedere volgende fase of stap van het project. Het MT krijgt vanaf de start van fase 2 vaker een zogenaamd go/no-go moment, om tijdige bijsturing en voortgang van het project te bewaken.

Bestuurders samenwerkende partners (BO THGV)

De samenwerkende partijen zijn bestuurlijk vertegenwoordigd in het BO THGV. Het BO is opdrachtgever voor fase 2 en fase 3 en bekrachtigt de resultaten van deze fasen. De betrokken bestuurders zijn zelf verantwoordelijk voor de besluitvorming en de doorwerking van de resultaten in hun eigen organisatie. Het BO THGV wordt ieder half jaar geïnformeerd over de voortgang. Na iedere fase wordt het BO THGV gevraagd een besluit te nemen over de op te leveren resultaten én akkoord te geven op de voorgestelde aanpak van de volgende fase.

Eerste en tweede ring

De eerste ring stakeholders zijn actieve deelnemers in het proces. Ze zijn aanwezig bij bijeenkomsten, werksessies, leveren kennis en kunde, benutten en motiveren hun eigen netwerk en zijn medeverantwoordelijk voor de interne borging en doorwerking van het proces, betrokkenheid en kennis. De tweede ring stakeholders staat op iets grotere afstand tot het directe proces. Ze hebben vaak wel een belang of betrokkenheid, maar die is minder groot of direct dan de eerste ring. Ze worden uitgenodigd voor gebiedsateliers, geïnformeerd over de algehele voortgang en aangesproken op hun rol bij de borging en doorwerking van de uitkomsten.

Programma's en trajecten om mee af te stemmen

Tot slot zijn er de programma's waarin het project THGV '25-'27 geborgd is, zoals de NOVEX-gebieden Metropoolregio Amsterdam (MRA) en Groene Hart en het Deltaprogramma Centraal Holland. Er zijn ook trajecten om mee af te stemmen in verband met doorwerking van het gedachtengoed van het project THGV, zoals het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen en het Bestuurlijk Overleg Water AGV-gebied (BOWA) met het bijbehorende ambtelijk overleg (Isariz). En trajecten om mee af te stemmen in verband met kennisuitwisseling, zoals Programma Natuur van Provincie Noord-Holland en het gebiedsprogramma Blauwe Agenda van Provincie Utrecht.

4.3 Inzet externe expertise

Aanvullend op de taken van het kernteam en de ambtelijke inbreng van gebiedspartners is extra capaciteit nodig om fase 2 zorgvuldig en tijdig uit te voeren. Voor de volgende activiteiten wordt daarom voorzien in de inhuur van externe deskundigheid:

1. **Uitvoeren van berekeningen van klimaateffecten met behulp van een grondwatermodel (n.t.b.)**
2. **Review impactanalyse**, door middel van toetsing en inhoudelijke onderbouwing.
3. **Uitwerking en organisatie van het nader onderzoek, de impactanalyse, ontwikkelpaden en de doorkijk naar het eindresultaat.** Dit betreft de procesvoorbereiding en -uitwerking van fase 2 richting fase 3 en het beoogde eindproduct, waaronder het organiseren en begeleiden van werksessies, de ruimtelijke vertalingen verbeelding, en de uitwerking van scenario's en ontwikkelpaden (bijvoorbeeld in de vorm van metrokaartjes).
4. **Opstellen van een sociaal maatschappelijke impactanalyse**, inclusief financiële onderbouwingen rapportage.

Aanbestedingsprocedures vergen tijd en het werken met meerdere afzonderlijke partijen kan ten koste gaan van de inhoudelijke samenhang, de doorlooptijd en de afstemming. Dit brengt extra risico's met zich mee voor de kerngroep en het uiteindelijke eindresultaat. Daarom wordt voorgesteld om de in te huren activiteiten zo veel mogelijk te bundelen waarbij de benodigde kennis en expertise wordt geleverd door één bureau of een consortium met een hoofdaannemer als aanspreekpunt voor het kernteam. Op deze manier kan de expertise en kennis uit de verschillende onderdelen direct worden benut. De hoofdaannemer wordt tevens verantwoordelijk voor een goede samenwerking en inhoudelijke afstemming met de water- en bodemspecialist. Waarmee het kernteam hoopt een deel van de versterking en benodigde aanvullende capaciteit in te vullen.

4.4 Planning fase 2 en doorkijk naar fase 3

Tabel 3 geeft de planning voor fase 2 en fase 3 van het project weer. Deze planning is een inschatting, rekening houdend met beschikbare capaciteit, doorlooptijden van aanbestedingen, analyses, werksessies, rapportages en besluitvormingsmomenten. De definitieve planning waarop voor fase 2 wordt gestuurd, wordt in mei 2026 vastgesteld, zodra het aanbestedingsproces voor fase 2 is afgerond.

Tabel 4 bevat een beknopte overzicht van de activiteiten, de bijbehorende op te leveren producten en de bestuurlijke go/no go momenten. Op deze momenten wordt niet alleen de inhoudelijke voortgang beoordeeld, maar - waar relevant - ook de begroting, de planning en de gevraagde inzet voor de volgende fase. Het mandaat voor deze besluiten ligt bij het MT. Substantiële wijzigingen in de begroting of inzet worden ter besluitvorming voorgelegd aan de bestuurders. Indien blijkt dat een gepland go/no-go moment te veel druk op het proces legt, bestaat de mogelijkheid om dit moment in overleg met het MT te verschuiven.

Tabel 3: Voorlopige planning fase 2 en fase 3

Planning activiteiten	2026												2027												
	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec		
Fase 2	Q1			Q2			Q3			Q4			Q1			Q2			Q3						
Opstartfase																									
<i>Aanbestedingsproces</i>																									
Aanvullen ontbrekende kennis																									
<i>In beeld (landbouw, nat., cul.hist.)</i>																									
<i>Analyse klimaateffecten</i>																									
Inzicht invloedsfactoren, kansen, bedreigingen																									
<i>Start en afbakening</i>																									
<i>Analyse, verdieping en duiding</i>																									
<i>Gebiedsatelier en rapportage</i>																									
Inzicht ontwikkelpaden en oplossingsrichtingen																									
<i>Scope</i>																									
<i>Ordering en co-creatie</i>																									
<i>Verfijning en rapportage</i>																									
<i>Gebiedsatelier en PvA fase 3</i>																									
Fase 3																		Q3			Q4				
<i>Waterpas vullen</i>																									
<i>Plan implementatie THGV</i>																									
MT																									
BO																									

4.5 Financiële kaders en inzet partners

In de eerste versie van het Plan van Aanpak fase 2 (d.d. 10-7-2025) is een begroting opgenomen waarvoor goedkeuring is gevraagd. Daarbij is afgesproken rekening te houden met de doorkijk naar 2026 en 2027 en hiervoor tijdig budget en capaciteit te reserveren. Conform deze afspraak maakt een geactualiseerde begroting geen onderdeel uit van het voorliggend plan van aanpak. Het kernteam brengt hiervoor, in afstemming met het MT, een separaat voorstel in bij de bestuurlijke besluitvorming in februari 2026. Besluitvorming over de benodigde bijdragen voor fase 3 en het vervolg vindt plaats tijdens de daarvoor geplande go/no go-momenten.

Capaciteit kernteam

In het plan van aanpak van 10 juli 2025 is afgesproken dat de kernteampartners gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van THGV 2025–2027. De gemaakte afspraken over de inzet per partner zijn ongewijzigd.

Gevraagde inzet stakeholders

Voor het slagen van het project is het essentieel dat, naast het kernteam, ook de stakeholders uit zowel de eerste als de tweede ring actief bijdragen. Zonder deze inzet bestaat het risico op vertraging of onvoldoende kwaliteit van de resultaten.

Van de stakeholders in de eerste ring wordt een intensievere betrokkenheid gevraagd, gericht op actieve deelname aan analyses en werksessies, inhoudelijke reflectie, borging van resultaten en ondersteuning bij besluitvorming. Van de tweede ring wordt verwacht dat zij het proces volgen, kennisnemen van de opgedane inzichten en producten, deelnemen aan gebiedsateliers en bijdragen aan de borging van gemaakte afspraken en resultaten binnen de eigen organisatie of achterban.

5 Risico's

5.1 Bestaande context en kaders

De sterke afhankelijkheid van bestaande structuren, wet- en regelgeving, beleidskaders en samenwerkingsafspraken kan de ruimte voor innovatie en vrij denken beperken. Verouderde of onduidelijke afspraken en de noodzaak tot aansluiting bij bestaande beleidskaders (zoals WAAG en gemeentelijke en provinciale omgevingsvisies) kunnen leiden tot vertraging, een beperktere scope en het missen van kansen voor creatievere en toekomstbestendige oplossingen. Dit risico wordt beperkt door voorafgaand aan bijeenkomsten expliciet het doel en het gewenste denkperspectief te benoemen en hier de werkvormen op te richten. Daarnaast kan het inzetten van inspirerende werkwijzen, zoals Toekomst aan Tafel uit het Deltaprogramma, helpen om het toekomstdenken te stimuleren en de belangen van toekomstige generaties beter te betrekken bij de keuzes van vandaag.

5.2 Inzet projectpartners en stakeholders

Het project heeft de potentie om als voorbeeld en voorloper te fungeren voor vergelijkbare trajecten. Bij voldoende inzet en commitment kan het leiden tot een trendbreuk met het verleden en richting en perspectief bieden door toekomstgericht denken en handelen. Tegelijkertijd vormt capaciteitsgebrek een reëel risico voor het realiseren van deze ambitie. Dit risico wordt beperkt door commitment, tijd en prioriteit expliciet te organiseren via MT en BO, met aandacht bij go/no-go-momenten en zo nodig aanvullende overleggen. Daarnaast wordt ingezet op het enthousiasmeren van stakeholders, het benutten van uitvoeringskracht binnen samenhangende programma's en het gericht betrekken van stakeholders bij afgebakende taken en bijeenkomsten.

5.3 Afstemming, draagvlak en bestuurlijke dynamiek

De uitvoering van het project kent risico's op het gebied van afstemming, draagvlak en bestuurlijke dynamiek. Verschillende belangen en tijdsdruk kunnen leiden tot vertraging en verlies aan consensus, mede doordat gedurende het project (gemeenteraads-, waterschaps- en provinciale) verkiezingen plaatsvinden. Deze risico's worden beperkt door tijdige en transparante communicatie, het vooraf delen van concepten, duidelijke feedbacktermijnen en een communicatiekalender (zie Hoofdstuk 5) met gebiedsateliers, nieuwsbrieven en webinars. Bestuurlijke continuïteit wordt geborgd via overdrachtsdossiers, inwerkprogramma's, gerichte overleggen en mogelijke deelname aan webinars en gebiedsateliers.

Een gebrek aan consensus en betrokkenheid kan het proces ook bemoeilijken. Te snel starten met vervolgstappen kan het vertrouwen in de uitkomsten en de bereidheid tot veranderen ondermijnen. Onvoldoende interne betrokkenheid bij projectpartners en stakeholders kan ook leiden tot weerstand of vertraging. Deze risico's worden gemitigeerd door voorafgaand aan de start van de impactanalyse een sessie te organiseren, waarin aannames, scope en benodigde aanvullende analyses gezamenlijk worden vastgesteld en vastgelegd. Tegelijkertijd worden structureel momenten georganiseerd om kennis te nemen van en actief te participeren in het project. Indien blijkt dat essentiële partijen of expertise ontbreken of onvoldoende capaciteit beschikbaar is, worden aanvullende gesprekken gevoerd om dit tijdig te ondervangen. Door deze geïntegreerde aanpak blijft het project bestuurlijk, maatschappelijk en inhoudelijk robuust en zijn de belangrijkste risico's beheersbaar.

6 Communicatie

6.1 Communicatiekalender

Communicatie is van cruciaal belang voor het succes van fase 2 van THGV '25-'27. Vanuit het kernteam wordt daarom gewerkt aan een communicatiekalender. Het doel hiervan is om de doelstelling en de aanpak van het project richting bestuurders en gebiedspartners helder, toegankelijk en minder technisch te maken, zodat het onderwerp gaat leven en er draagvlak ontstaat voor de volgende fases. In dit hoofdstuk worden de eerste bouwstenen voor deze communicatiekalender benoemd, als basis voor verdere bespreking en uitwerking.

6.2 Doelgroepen

De communicatie richt zich op drie hoofdgroepen:

- **Kernteam:** draagt het verhaal intern uit en zorgt voor één gezamenlijk en consistent narratief.
- **Bestuurders:** het project moet bij hen top of mind blijven, zodat zij voorlopige inzichten kunnen duiden en het gedachtegoed actief kunnen uitdragen binnen hun bestuurlijke en professionele netwerk.
- **Gebiedspartners (1e en 2e ring):** leveren input voor de impactanalyse en ontwikkelpaden en/of hebben een belang bij het project en zijn van belang voor draagvlak, kennisdeling en procesdoorwerking in fase 2 en in het vervolg(fase 3 en het verder).

In de communicatiekalender voor fase 2 wordt geen inzet voorzien voor het betrekken van individuele bewoners; hiervoor hen lopen andere trajecten. Een uitzondering hierop vormt de bewonersvereniging Horstermeerpolder, waarmee is afgesproken hen actief te informeren en te betrekken bij het project. Deze betrokkenheid is geborgd door hen op te nemen in de 2^e ring van stakeholders/gebiedspartners (zie tabel 1, paragraaf 4.1).

6.3 Communicatiedoelen 2026

- Duidelijk maken wat THGV is, waar het project staat en wat de bedoeling en aanpak zijn.
- Gebiedspartners actief betrekken bij analyses en keuzes, met een onderscheidende aanpak voor de 1^e en 2^e ring.
- Bestuurders tijdig informeren en meenemen, zodat zij voorlopige inzichten kunnen duiden en uitdragen.

6.4 Concrete acties in 2026

- **Nader uitwerken van de communicatiekalender**, in samenwerking met de communicatieadviseurs van de (thuis)organisaties van het kernteam.
- **Actualiseren van de landingspagina op RegioGV**, met een heldere toelichting op THGV, de actuele stand van zaken en toegang tot relevante documenten.
- **Verstrekken van regelmatige, compacte updates** bijvoorbeeld via een infobrief en webinars, gericht op transparantie en betrokkenheid. Deze updates bevatten voortgang, besluiten, openstaande vraagstukken en momenten voor het ophalen van input.